

L'ARISTOCRÀCIA VISTA PER SAGARRA

## «Vida Privada» a la televisió pública

Cinquanta anys després de la publicació, *Vida Privada*, tercera novel·la de Josep Maria de Sagarra, ha estat adaptada en una sèrie de quatre hores per a TVE i la RAI. Dirigida per Francesc Betriu, que ja filmà *La plaça del Diamant* i *Rèquiem per un camperol*, ningú no creu que la sèrie pugui repetir l'escàndol que va provocar la novel·la.

---

E. Company/ C. Singla

---

**F**rederic de Lloberola es desperta en un illit estrany. Li costa reconèixer a qui pertany. A poc a poc, però, a mesura que va desensonyant-se, s'adona que la propietària del catre és la seva antiga amant, Rosa Trènor, amb qui acabava de tornar la nit anterior per purs motius de covardia. Necessitava la seva companyia per sumir-se en l'aixopluc de la nostàlgia, abans d'encastrar-se amb el greu problema que l'assetja: alt aristòcrata, sense haver treballat en la seva vida, sempre despreocupat per l'economia —ara ben migrada—, ha de satisfer una lletra de cinquanta mil pessetes, diners que no posseeix. L'espera un veritable tràngol, demanar l'import de la lletra al seu encarcerat i anacrònic pare, don Tomàs de Lloberola, de qui preveu una angiosa negativa. Pot ser la seva ruïna. I la incipient, i cada volta més adinera-



Dalt i a l'esquerra, dues escenes de la sèrie.

da burgesia, espera el moment, ben pròxim, d'usurpar-los el seu degradat poder...

D'aquesta manera s'inicia l'obra *Vida Privada*, d'en Josep Maria de Sagarra, motiu d'un fort escàndol quan va ser publicada. Ara, a partir de dijous 12, el primer dels quatre capítols de la versió televisiva, eixirà a les pantalles de Televisión Espanola.

Després de l'adaptació de *La plaça del Diamant* i de *Rèquiem per un camperol*, **Francesc Betriu** i el seu guionista habitual, **Gustavo Hernández**, es van posar a treballar per traslladar al cinema la història de *Vida Privada*. **Betriu** va portar el projecte a l'Institut del Cinema Català i allà el van posar en contacte amb TVE. La gent de televisió que va llegir-ne el guió també coneixia la novel·la i de seguida van mostrar el seu interès perquè, en lloc d'un llarg-metratge, *Vida Privada* es conver-

tís en una sèrie. Així es va arribar a l'acord per fer-ne quatre capítols d'una hora de durada.

**Gustavo Hernández**, que havia treballat amb **Betriu** en els guions dels seus dos últims films i en el de *Los fieles sirvientes*, s'ha convertit en un especialista en adaptacions literàries. La mostra més recent del seu treball per a la pantalla ha estat *Laura a la ciutat dels Sants*. «No és que jo —diu **Gustavo Hernández**— hi tinga un interès especial, però amb la poca producció que hi ha aquí a l'ofici, m'he fet una mica especialista. Ara m'han contractat, per exemple, per adaptar *La panyalada*, de Marià Vayreda».

### Quatre guionistes

Junt amb **Betriu** i **Hernández**, l'escriptor **Juan Marsé**, com a guionista, i **Jaime Gil de Biedma**, com a supervisor, s'incorporen al projecte quan TVE es fa càrrec de la producció. Segons **Juan Marsé**, «vaig rebre l'encàrrec a través del **Paco Betriu**, que havia parlat amb el **Joan de Sagarra** i que estava d'acord que hi intervinguéssim el **Jaime Gil** i jo. Vaig acceptar per raons crematístiques i perquè la novel·la és prou interessant per fer-ne una sèrie de televisió».

Vista l'envergadura que prenia el projecte, Televisión Espanola va proposar a la RAI de fer la sèrie en coproducció. **Joan Anton González**, gerent de l'ICC i productor executiu de *Vida Privada*, explica: «Els italians van llegir la novel·la i el guió i els va encantar perquè van trobar que era molt comú a diferents països. La col·laboració va ser molt bona, i personalment vaig quedar sorprès de la qualitat cultural de la delegació de la RAI». A més de la coproducció, tres actors italians



han intervingut, en papers principals, a la sèrie: **Nino Castelnuovo**, com a **Bobby Xuclà**, **Antonella Lualdi**, com a **Hortènsia Portell**, i **Roberto Alpi**, que fa de **Guillem de Lloberola**.

De sempre, haver d'adaptar una obra literària suscita un munt de dificultats, i això obviant la tan debatuda qüestió de la complementarietat entre literatura o cinema o, el mutu antagonisme entre ambdues arts. *Vida Privada* no pot escapar-se, per les característiques de la novel·la de Sagarra, d'aquest problema. Malgrat això, sembla que la sèrie televisiva ha resultat menys engavanyadora de dur a la pantalla del que a priori podria considerarse. Segons **Gustavo Hernández**, «bàsicament, la dificultat major d'adaptació ha estat haver de reconstruir la Barcelona de l'època. A l'obra surten quantitat d'ambients, ja sigui del barri Xino, de l'Eixample o de la part alta de la ciutat. I a més, és clar, tota la qüestió d'exterior, de terrasses, de bars, de restaurants o de *boîtes* que en l'actualitat ja no existeixen. Per a mi,

aquest ha estat el màxim problema. Vam veure'ns obligats a fer-ne un tractament bastant ampli, sense reprimir-nos gaire, però, com que després pu-

java molt de pressupost, vam haver de dir-nos: «No, d'això, prou». A més, **Joan de Sagarra** va mantenir un estret i cordial contacte amb els guionistes i va supervisar la fidelitat de l'adaptació».

Per a **Juan Marsé**, les dificultats a l'hora de confeccionar el guió van ser les habituals en aquests casos. «En l'obra —explica— hi ha moltes coses que són vàlides, però el problema està sempre en el fet que has de treure de la novel·la. I, de vegades, l'has d'atxonar, n'has de reinventar seqüències i quasi personatges, per respectar l'esperit i el sentit general de l'obra. No obstant això, el guió és molt fidel a la novel·la».

**Joan Anton González** comenta, finalment, que cal comptar amb la dificultat addicional que representa haver de segmentar el guió per a la TV: «Com que hi ha quatre capítols, s'ha hagut de muntar una estructura que en faciliti el seguiment, que el públic pugui recordar sense esforç el que va succeir en el capítol anterior».

### Sagarra en castellà

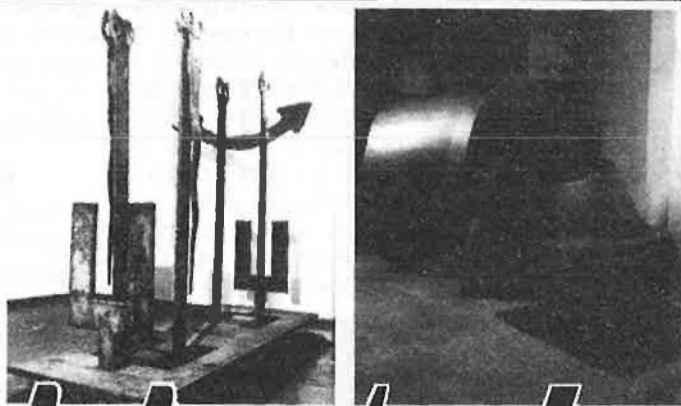
Després de la lliure adaptació de

*Laura a la ciutat dels Sants*, un dels principals dubtes consistia a esbrinar si *Vida Privada* perdria l'essència catalana que li va emprèmer Josep M. de Sagarra. **Pau Garsaball**, que a la sèrie interpreta don Tomàs de Lloberola, el patriarca de la nissaga, es mostra en profund desacord en aquest aspecte.

Segons ell, «l'*espanyolització* d'algunes adaptacions de les obres mestres de la literatura catalana és ben patent. El que passa és que hi ha directors d'aquí que van a Madrid i, per a no fracassar, proposen d'adaptar novel·les catalanes que els castellans desconeixen.

Són una mena de gent que parlen un català molt *axarnegat* i destrossen les nostres obres. Més els valdria rodar obres d'Arniches. I no ho dic pel **Betriu**, que em consta que no desvirtua *Vida Privada*. Això sí, em va venir a repèl haver-la de parlar en castellà».

El rodatge de la sèrie va ocupar més de tres mesos. Durant 84 dies, del 8 de gener al 15 d'abril d'enguany, es va estar treballant en localitzacions de Barcelona, sobretot, i de la Costa Brava i de Mojà, escenaris que també apareixen a la novel·la. «Pels interiors —explica **Joan Anton González**— es treballava en espais aprofitats, no en



PEPEROMERO · AMPARO TORMO

# BECATS ALFONS ROIG 1985

EXPOSICIÓ  
NOVEMBRE '87

OPARFALLO

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA

LANDERER, 5 - 46003-VALENCIA  
Tels. 332 30 77 / 332 00 01

HORARIS: MATINS, DE 11 A 1'30 | DISSABTES, DE 6 A 9  
VESPRADES, DE 6 A 9 | DIUMENGES I DILLUNS, TANCAT

estudis, però s'ambientaven igual que si fossin decorats. Per exemple, es va haver de reconstruir de dalt a baix la decoració d'un pis buit que hi ha al Passeig de Gràcia, davant de la Pedrera. En total, es van fer servir 119 decorats».

L'elecció dels actors va ser una responsabilitat assumida pel director, i en aquest cas **Francesc Betriu** va comptar amb l'avantatge que no calia escollir actors que fossin estrictament de moda, com, per criteris comercials, es fa en el cas d'un llarg-metratge. Al repartiment, a més dels actors italians ja esmentats, apareixen actors com **Josep M. Pou, Analia Gadé, Amparo Muñoz, Pau Garsaball, Héctor Alterio, Maribel Verdú, Julieta Serrano, Anna Lizaran, Joan Borràs, Rosa Morata i Imma Colomer.**

El pressupost total dels quatre capítols de la sèrie s'ha establert al voltant dels 300 milions de pessetes. «Per al nivell mitjà de les produccions de televisió europees, *Vida Privada* es pot considerar una sèrie de les cares», explica **J. A. González**, productor executiu.

Per la seva banda, el director, **Francesc Betriu**, es troba aquests dies immers de ple en el rodatge de *Sinatra*, l'adaptació de la novel·la homònima de Raúl Núñez que realitza per a la mateixa productora de *Laura a la ciutat dels sants*, IPC. L'ambientació de la pel·lícula, en la seva major part en hores de nit, obliga a fer el rodatge nocturn i que l'equip hagi de reposar durant el dia. En el repartiment també intervenen **Alfredo Landa**, protagonista del film, i **Maribel Verdú**, que repeteix amb **Betriu** després de *Vida Privada*. □

MARIBEL VERDÚ, L'ACTRIU DE MODA

## «El meu personatge és al·lucinant»

Del no-res s'ha convertit en una actriu famosa. El públic, però, ja ha reconegut en ella una excel·lent actriu. Ella és Maribel Verdú i ara és la protagonista de «Vida Privada».

Carles Singla

—**C**om és que et van oferir d'interpretar el personatge de M. Lluïsa de Lloberola, i per què el vas acceptar?

—Bé, és que van deixar-me el guió perquè el llegís i el personatge de M. Lluïsa va semblar-me esplèndid, entretingut i amb ganxo, una cosa molt important per a una sèrie de televisió. I també perquè el veia molt difícil d'interpretar, i a mi m'agraden les dificultats. Un paper molt bonic. A més, que hi havia la idea de treballar amb el Paco Betriu, que és un tio d'allò més maco. Sí, sí, m'he dut amb ell de meravella.

—*¿Vas arribar-te a llegir el llibre d'en Sagarra?*

—Doncs, no. És que no vaig trobar-ne cap en castellà.

—*¿Podries fer una síntesi del teu personatge, tal com està tractat en la sèrie?*

—Sí. És una noia de disset anys que al llarg de la sèrie va evolucionant, fins



«Dono una imatge sempre diferent, no crec que la gent se'n pugui cansar».

als vint, em sembla. És el més llest de tots els personatges: passa de tot, del que diguin d'ella, s'independitza de la família, es busca feina. És d'un caràcter molt interessant i a la fi sempre se surt amb la seva.

—*El llibre, a la seva època, va ser un escàndol. En concret, M. Lluïsa practica el nudisme...*

—Sí, i en la sèrie. Surto en *top-less*, a la platja. I això als anys vint. Per això el personatge m'ha resultat tan al·lucinant, perquè passa de tot. Molt avançat, per l'època.

—*Està alliberada, sexualment.*

—També.

—*I avorta.*

—També. *¿Veus? Fixa't, doncs, quin personatge.*

—*Ja, però per televisió igual resulta un escàndol.*

—Oh, no, per a res, perquè no es veu absolutament res.

—*¿T'ha costat reflectir la càrrega eròtica que traspua el personatge de M. Lluïsa?*

—Sí, és molt difícil, ja que en té molta, però no se li ha de notar gens... Interpretar-ho costa molt, i potser per això vaig acceptar-lo.

—*La dificultat, i el resultat, ¿corresponen?*

—Això espero. De veritat crec que sí, perquè, en doblar-me, he vist la projecció i per a mi el resultat és excel·lent. De tots els papers que he interpretat i que hagi vist en pantalla, és del que més orgullosa em sento.

—*En ser la sèrie una coproducció triple, us heu trobat actors castellans, italians i catalans. ¿En quin idioma fèieu el rodatge?*

—*¿En tots! No, els catalans parlaben en castellà. Sí, en castellà i en italià.*

—*Aquí hi ha hagut gent que s'ha molestat perquè es fes Vida Privada en castellà.*

—No em diguis. *¿Sí?*

—Sí.

—Doncs em sembla una idiotada, de veritat t'ho dic. Jo vaig estar parlant amb el productor i em va dir això, que els catalans volíeu doblar-la tota en català, però és que us heu d'adonar que, en Madrid, la majoria de la gent no l'entén, ni en tot Espanya. Hauria de ser només per a Catalunya. Llavors, és clar, l'ideal és que es faci en castellà. Després, si es vol fer una segona versió en català, per mi, perfecte.

—*Del no res, tu, t'has convertit en una actriu famosa, i això sense que s'hagin estrenat encara la majoria dels teus treballs. I ara, una sèrie per televisió, que és el mitjà que més popularitat dona. Una pujada tan ràpida, ¿no potser una arma de doble fil?*

—Potser, tot i que, en el meu cas, no ho crec. Pensa que tots els personatges que he interpretat han estat molt distints, i per tant, no crec, en donar una imatge sempre diferent, que la gent pugui cansar-se'n. Si fes els mateixos papers, potser sí que el públic diria, «mira, una altra volta». □